

Finansudvalget
Socialudvalget
Vedrørende L 131 & L 132

Randers 11/9 2023

Indledning

L 131 og 132 fortsætter underfinansieringen af den grundlæggende velfærd, i strid med Grundlovens § 22, 2. pkt. Herefter er det Folketingets partiers pligt, som hver enkelt folketingsmedlem har skrevet under på, at anholde Finansministeren for ikke at sørge for tilstrækkelig finansiering af den grundlæggende velfærd, som fastsat i Serviceloven af Folketingets flertal.

Stigende udgifter

Finansminister Nicolai Wammen (S) har udtalt, at stigningen i udgiftsniveauet i kommunerne skyldes det specialiserede socialområde. Dette er ikke korrekt, da der her menes handicapindsatser, hvilket ikke er årsagen til stigningen, da disse udgifter siden indførelse af Budgetloven i 2012 er fastlagt ved udgiftsloft. Årsagen til at stigningen alligevel er indtruffet med 5,7 milliard kroner siden 2018 skal findes i de udgifter som Lov om Udligning omhandler. Disse omhandler primært tvangsinstitucionalisering af børn og voksne med handicaps.

Er det ikke billigst at opbevare børn og voksne med handicaps i den offentlige forsyning, hvor udgiften kan holdes nede? Det har det historisk aldrig været, hverken økonomisk eller menneskeligt, hvilket Åndsvageforsorgen har lært os. Det manglende engagement overfor børn og voksne med handicaps fra ansatte kan aldrig være bedre for børn og voksne med handicaps, da plejere ikke har samme kærlighed eller engagement som familier, hvilket er det børn og voksne udvikler sig ved. Institutionaliserings ved anbringelser får udgifterne til at stige på det specialiserede socialområde. Børn og voksne med handicaps udgør de dyreste sager, som koster mere end 830.000 kr. Om året, som er grænsen for hvornår kommunerne modtager udligning. Det vil altid være billigere at sætte den relevante handicapindsats ind i hjemmet, men det sker ikke, grundet manglende udligning på indsatser i hjemmet. Derfor får familier med børn med handicaps og små støttebehov fortsat tvangsinstitucionaliseret deres børn, som vi jo kan se frem til en undskyldning for om 50 år. Derfor bliver voksne med små støttebehov tvunget på bosteder og frataget BPA-ordninger, da kommunerne skal holde budgetlofterne. Den udeblivende relevante handicapindsats i anbringelser og på bosteder, gør de anbragte endnu dyrere at finansiere, hvorfor udgiften hertil stiger.

Forråelsen udtalt af Wammen

Hvad med det normative område med børnehaver, skoler, ældreomsorgen mv? Disse lider også grundet besparelserne med børn og voksne med handicaps som syndebukke, der tvinges ind i det normative. Underfinansieringen på alle velfærdsområder gør, at mistrivlsen stiger og alle velfærdsområder bliver dyrere.

Siden 2012 har lov om udligning gjort børn og voksne med handicaps til syndebukke for den underfinansierede velfærd, dirigeret fra forråelsen i Folketinget, udtalt den 31/8 2023 af Finansminister, Nicolai Wammen (S) på TV, der omtalte børn og voksne med handicap som "Det specialiserede socialområde". Så behøver vi nemlig ikke tænke på, at det er mennesker, som Regeringen ikke ønsker at give mulighed for at føre en normal hverdag med et familieliv og autonomi til at beslutte hvor barnet eller den voksne med handicap skal bo.

I 2012 indførte den nuværende Regering også Lov om Udligning, som gjorde det attraktivt at forvandle omkostningstunge handicapsager om til socialsager, så statskassen betalte herfor, og der derved kunne bruges flere midler til den øvrige velfærd i kommunerne. Herved blev børn og voksne med handicaps gjort til syndebukke. Nu skal der så også spares på botilbud og anbringelser, jf. L 132, med budgetloft på statslige udgifter. Årsagen til overgrebene i Sær- og Åndsvageforsorgen i 1920-1980 var, at underbemanning på bostederne og et forrået syn på behandlingen. Det samme synes at være gældende i L 132, og ligeså meget den manglende indsigt og erkendelse af, at anbragte børn ikke bliver behandlet godt, uanset hvor mange penge der postes i anbringelsesindustrien.

Åndsvageforsorgen anno 2023

Vi har ændret i ordlyden, men malbehandlingen af de anbragte børn og voksne med handicaps er den samme som i 1920. Vold, overgreb, tvangsmedicinering, umyndiggørelse, negligering af behandling af handicaps og med samme afsæt som i dag: I den bedste mening.

”Definitionen på sindsyge: At gøre det samme igen og igen og forvente et andet resultat” - Albert Einstein.

Nutidens folketingspolitikere og ministre er alt for oplyste til at fortsætte overgrebene på børn og voksne med handicaps. At skjule lidelserne fra børn og voksne i Åndsvageforsorgen anno 2023 ved manglende statistikker, tilsyn uden reelle handlingsmuligheder og kommunalpolitikere i kommunernes Børn og Ungeudvalg med ansvar for at spare på handicapindsatser var præcis hvad der var problemet i 1920’ernes Kellerske anstalter. Eneste forskel er hvordan vi omtaler dette, og anbringelser af børn og voksne med handicaps vil aldrig blive med et positivt udfald. Det er derfor ikke nok at forbedre anbringelser. For uanset hvor mange penge der postes i anbringelser, så vil forråelsen om anbragte børn stadig eksistere.

Vejen til at bruge færre penge på det specialiserede socialområde

Ved at bruge midlerne til en relevant handicapindsats, i stedet for en nedbrydelig socialindsats, tvangsinstitunaliseret væk fra dem som elsker barnet eller den voksne med handicap, så vil Regeringen kunne spare penge på det specialiserede socialområde. Vi har redegjort for hvordan der kan spares penge ved den relevante indsats i første omgang, den 4/4 2021, her: <https://www.ft.dk/samling/20201/almdele/SOU/bilag/257/2372727.pdf>

Heraf fremgik det, at kommunerne ville vælge den billigste løsning, hvis det økonomisk kunne svare sig for kommunerne. Med afsæt i dette, foreslog vi at udligning skulle tilføres ved en omvendt procentsats for handicapindsatser i kommunerne, kontra hvad der gives til anbringelser:

1-202.500 kr. gives 100 procent i refusion og udligning
202.500-405.000 kr. gives 75 procent i refusion og udligning
405.000-607.500 kr. gives 50 procent i refusion og udligning
607.500-810.000 kr. gives 25 procent i refusion og udligning

Herved sikres børn og voksne med handicaps en relevant indsats overfor handicappet inden en anbringelse eller et bosted, hvor der ingen handicapindsats bliver givet, medmindre de pårørende sørger for dette. Det er dog ikke muligt for pårørende ofte, hvorfor barnet eller den voksne med handicap blot bliver dyrere og dyrere i anbringelsen, fordi den relevante handicapindsats udebliver sammen med manglende ægte omsorg og kærlighed. Tænk på de mange hundrede millioner kroner vi kunne spare på djøffere, der skal besvare klager på ulovlige afslag. Tænk på den kæmpe arbejdsstyrke der ville blive frigjort, ved en nødvendig kompenserende indsats overfor den voksne

med et handicap. Tænk om børn og voksne blev givet samme mulighed for deltagelse i samfundet som alle andre.

Sammenfattende

Det kan være vanskeligt at se andre sparemuligheder end loft på finansieringen af indsatser. Dog er Regeringen nødt til at se på om de økonomiske strukturer har den ønskede effekt, før Regeringen understøtter nuværende økonomisk incitamentsstrukturer. Siden indførelse af Lov om Udligning i 2012, er udgiften til det specialiserede socialområde blot steget. Derfor vil mere af det samme loft på velfærden og på det der er omfattet af lov om udligning ikke bringe mere trivsel i befolkningen, da trivsel ikke koster mere, tværtimod. Ydermere overholder disse økonomiske strukturer ikke Grundlovens § 22, 2. pkt. Hvorefter det er Finansministerens ansvar at sørge for tilstrækkelige midler til Servicelovens områder.

Hvis Regeringen er bange for at der vil blive brugt flere penge, kan Regeringen jo bare lade det komme an på en prøve i nogle kommuner. Resultatet vil blive bedre velfærd til alle velfærdsområder, da billigere indsatser til det specialiserede socialområde vil frigive midler til resten af velfærden i kommunerne. De økonomiske strukturer med incitamentet til at institutionalisere børn og voksne med handicaps virker ikke besparende. Det er evident efter 10 år med dette. Det burde være på plads efter et årtis forsøg, til stor skade for trivsel i befolkningen. Der er ingen skam i at have fejlet. Men det vil være en stor skam at fortsætte samme, når de sidste 100 år har vist at det ikke er en besparende eller menneskelig acceptabel måde at behandle børn og voksne med handicaps på.

Det var en afstumpet udtalelse om ”det specialiserede socialområde” Finansminister, Nicolai Wammen (S) kom med på TV. Men tak for at have givet ord for den kæmpe forråelse, der er skjult i de økonomiske incitamentsstrukturer ved Lov om Udligning. Selvom Regeringen ikke værdiger børn og voksne med handicaps et værdigt liv, så må Regeringen være interesseret i at fastsætte incitamentsstrukturer for en besparende finansiering af velfærden.

Venlig hilsen

Kristina Kiettelmann Jensen

Forperson for Klip – Forældre til anbragte børn

